

عنوان مقاله:

نقد و بررسی فیلم مستند علف در ایل بختیاری از منظر جامعه شناسی قوم نگارانه

محل انتشار:

نشریه علمی مطالعات برنامه ریزی قلمرو کوچ نشینان، دوره 1، شماره 2 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسنده:

بهرام نیک بخش - استادیار گروه جامعه شناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

مقدمه: «علف» از نخستین فیلم های مستندی است که درون مایه مردم نگارانه دارد، فیلمی به کارگردانی مریان کوپر، شود ساک و هریستون امریکایی که در سال ۱۳۰۴ هجری شمسی (میلادی ۱۹۲۵) ساخته شد. هدف پژوهش: هدف این فیلم، روایت تصویری کوچ طایفه بابااحمدی از ایل بختیاری به سرپرستی حیدر خان و پسرش لطفعلی بعنوان شخصیت اصلی است، که از نوع تحقیقات میدانی مشاهده همراه با مشارکت محسوب می شود. روش شناسی تحقیق: پژوهش حاضر به نقد جامعه شناختی و بررسی فیلم با استفاده از روش «اتنوگرافی» متأثر از نظریه رمانتیک آمریکایی و مقایسه آن با نظریه مالیونوفسکی در گینه نو پرداخته است. روش پژوهش، اسنادی و تاریخی و بر اساس تحلیل محتوی، فیلم «علف» به شکل «تاویل گرایانه» است. قلمرو جغرافیایی پژوهش: محدوده مورد مطالعه شهرستان های کوهرنگ، لالی و مسجدسلیمان می باشد. بر اساس فیلم علف، تعداد افراد کوچ رو بیش از پنجاه هزار نفر زن و مرد به همراه احشام زیادی، کوچ را از خوزستان به سمت چهارمحال و بختیاری به فاصله بیش از ۵۰۰ کیلومتر در فصل بهار (اوایل اردیبهشت ماه) آغاز نمودند. یافته ها و بحث: بر اساس تحلیل ثانویه، یافته های مرتبط با فیلم «علف» مورد بررسی و نقد قرار گرفت، سپس با تطبیق یافته های بدست آمده و مقایسه آن با اصل محتویات فیلم، به شکل انتقاد گرایانه درون مایه آن بررسی و تحلیل شد. در نهایت ضمن بررسی و انتقادات وارده بر فیلم مشخص شد که: «عدم رعایت بازتابندگی» در قوم نگاری مشهود است. نتایج: بر اساس روش «امیک» در روش قوم نگارانه می توان گفت که کوپر و همکارانش وقایع پیرامون را بیشتر از زاویه دید خود می نگریند تا مردمان کوچرو ایل بختیاری. همچنین بر اساس رویکرد «اتیک» (نگاه درونی به اتفاقات پیرامون)، درون مایه فیلم مورد نقد قرار گرفت، چرا که مطابق دیدگاه ژرژلاپاساد، مشاهده گری فعال و همراه با مشارکت همواره باید در میدان تحقیق شکل گیرد. همچنین می توان گفت که فیلم «علف» از یک نوع نگاه «اورینتالیستی» (از دیدگاه ادوارد سعید) برخوردار است، چون، «اورینتالیسم»، تاریخ دروغینی از شرق به شیوه دلخواه و مورد علاقه غربیان است.

کلمات کلیدی:

ایل بختیاری، قوم نگاری، فیلم علف، کوپر، ساک و هریستون

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1494837>

